

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20.5.2013
Sayı: 991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hukuk Muhakemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 20.05.2013

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	27 Mayıs 2013	E. No:	217538	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.Ü
✓	16	me	me	me
TBMM BAŞKANI	me			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
21 Mayıs 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
21 Mayıs 2013
No: 212910

GENEL GEREKÇE

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 42. Maddesi "Ret talebinin incelenmesi" başlığı altında düzenlenmiştir. Maddenin 4-5 ve 6. fıkralarında red talebinin kötüniyetle yapıldığının anlaşılması ve esas yönünden kabul edilmemesi halinde, talepte bulunanlar hakkında disiplin para cezasına hükmedilmesi düzenlenmektedir.

Hakimin reddini talep etme hakkı hak arama özgürlüğünün kullanılmasıdır. Hak arama özgürlüğü temel haklardan biridir. Aynı zamanda hukuk devletinin ve hukukun üstünlüğünün en temel koşullarından ve güvencelerinden de biridir.

Hukuk devleti, Devletin ve kişilerin eylem ve işlemlerinin hukukla bağlı olması ve bu bağlılığın yargı organlarının denetimi ile güvence altına alınması olgusuna dayanır. Hak arama özgürlüğü de kişilerin, haklarını korumak için, yasama meclisine ve özellikle yargı mercilerine başvuru haklarını içerir.

Kanun ile düzenlenen bir hak arama yolunun haksızlığı tespit edildiğinde bu hakkını arayan kişilere para cezası verilmesi kişilerin hak arama özgürlüğü önünde engel oluşturmak anlamına gelir. Hem hakkın aranması yolu gösteriliyor hem de bu yola başvuran kişi haksız ise cezalandırılıyor. Bu hukukta çelişki yaratan bir tutumdur.

Hazırlanan kanun teklifi ile hak arama özgürlüğünün engellenmesine yola açan Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 42. Maddesinin 4.5. ve 6. Maddelerinin kaldırılarak bu aykırılığın giderilecek ve kişilerin temel haklarını kullanması önündeki engel ortadan kaldırılmış olacaktır.

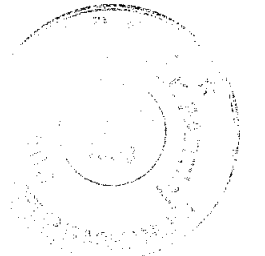

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na 42. maddesinde yapılması planlanan değişiklik ile; hakimin reddi talebinin kötüniyetli olduğunun anlaşılması halinde hükmolunacak cezanın ortadan kaldırılması planlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 42. maddesinin 4., 5. ve 6. Fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

